

כתובת:

עו"ד אורי אשר, אב"ד

עו"ד אורי אלמוגי, חב"ד

עו"ד ירון גרופמן, חב"ד

עו"ד יהושע רוזנצוויג (מ.ר. 29318)

בעצמו

המעורר (המשיב בבד"א 41/20)

- נגד -

ועדת האתיקה הארצית של לשכת עורכי הדין

באמצעות בי"ב עו"ד רחל רוח

המשיבה (המעוררת בבד"א 41/20)

פסק דין

עו"ד ירון גרופמן, חב"ד:

א. טבוא

1. בתיק זה שני צדדים. האחד ערעורי של הסדרער על הכרעת הדין שניתנה ביום 12.11.2018 בתיק בד"א 2/16 על ידי הדיונים: עו"ד טל יקר, אב"ד, עו"ד מירב עמר כהן, חב"ד ועו"ד יפעת בן דוד, חב"ד. כותרת ערעור זה הנה בד"א 45/20.
2. כמו כן מצוי בתיק ערעור של המשיבה על גזר הדין שניתן ביום 2.6.2020 על ידי אותו ההרכב. כותרת ערעור זה הנה בד"א 41/20.

3. עניינו של הדיון בבית הדין קמא בתביעת לשון הרע שהגיש המערער כנגד עו"ד אמיר טיטלבוך ("המתלונן"), בעקבות כתבה שכתב האחרון ופרסמה בעיתון "גלובס". הכובלת (היא המשיבה כאן), טוענת כי המערער הגיש את התביעה ללא שפנה למתלונן בניסיון לישוב את הסיכסוך בדרכי שלום.
4. עוד טוענת הקובלת כי במסגרת ניהול התביעה הני"ל, התבטא המערער, בכתב ומעל פה, באופן בלתי ראוי ובלתי הולם כלפי המתלונן וכלפי באת כוחו, עו"ד חנה קליון ("ב"כ המתלונן").
5. בית הדין קמא מצא כי המערער עבר על דיני האתיקה בשני העניינים – הן הגשת התביעה ללא פניה מוקדמת והן ההתבטאויות במהלכה. בנין מעשיו ומחדליו הורשע המערער בכל האישומים ובכלל זה: ביצוע מעשים חמוצים בכבוד מקצועי עריכת הדין, עבירה על פיסעונים 53 ו-61 (1) לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א – 1961 ("החוק"); ההתנגות שאינה הילמת את מקצוע עריכת הדין, עבירה על פי סעיף 61 (3) לחוק; התנהגות שלא בדרך ארץ כלפי הצד שכנגד, עבירה על פי כלל 23 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשס"ו – 1986 ("כללי האתיקה") וסעיף 61 (2) לחוק; הפרת קהילה לפנות לעורך דין טרם נקייטת חליכים כנגדו, עבירה על פי סעיף 31 לכללי האתיקה; ו- הפרת החובה לנלות יחסי חברי ליחיד למקצוע, עבירה על פי סעיף 26 לכללי האתיקה.
6. בנין חרישעה בעבירות וכאישומים הכיל גזר בית הדין המחוזי על המערער עונש השעיה בפועל למשך 14 ימים, שתחילתו ביום 11.8.2020 וכן עונש השעיה על תנאי לתקופה של ששה חודשים למשך שנתיים לכל יורשע באיזה מן העבירות בהן הורשע במסגרת התיק.
7. במסגרת הערעור וטרם התמצט בית הדין הגישה המשיבה עיקרי טיעון בבדי"א 45/20 והודיעה כי תסתפק בכתב הערעור בבדי"א 41/20. המערער הגיש עיקרי טיעון בבדי"א 41/20.
8. בשני הערעורים נערך דיון אח"כ ביום 11.11.2020. במסגרת הדיון התבקש המערער, על ידי חבר בית הדין עו"ד אלמוגי, להגיש מסמך קצר עם הפניה לקטעים בפרוטוקול מים הודות, כך על פי הטענה, כי"כ המתלונן באי אמירת אמת נעמי 9 לפרוטוקול הדיון. בהשך ניתנה על ידי ההרכב החלטה מתאימה המתירה הגשה כאמור (עמ' 14 לפרוטוקול).
9. לאחר הדיון הגיש המערער, ביום 22.11.2020, מסמך הנושא את הכותרת "הבהרות מטעם המערער". במסמך הפניות לעניינים שונים, לא רס לאלה שהתבקשו, כמו גם טיעונים משפטיים, ציטוטים ממסך דין וכיו"ב עניינים החורגים מההחלטה. עוד הגיש המערער מסמך נוסף שכותרתו "הפניה אל פסה דין חדש" ובו נכ כן טיעונים משפטיים. הדעת אינה נוחה כמוכן מפרוצדור זה של סדרי הדיון ומהגשה החוזרת מהקבוע בהחלטה ללא קבלת אישור מהשולב. יחד עם זאת, מאחר ומדובר בהליך מעין פלילי ומקובל שלטאשם זכות המילה האחרונה, איני טובר שיש לפסול מסמכים אלה ויש לקבלם כחלק מהחומר שהוגש על ידי המערער.
10. במסגרת בדי"א 45/20 עותר המערער לזיכויו המלא. לטענתו יש לזכותו הן מהעבירות הקשורות עם החובה לפנות לעורך דין אחר טרם הגשת תביעה והן מהעבירות הקשורה להתבטאויות, בצד טענות הנוגעות לליבת העבירות וההרשעות הני"ל העלה הניתבע נם מספר טענות בדבר פגמים בהליך ובדבר החובה לזכותו מטעמי צדק ויושר (הגנה מן הצדק). אלוך בעניינים אלה כסדרם

ב. תחלופת הקשורה עם החובה לפנות לעורך דין אחר טרם הגשת התביעה

11. המערער טוען כי יש לזכותו מהפדת כלל 31 לכללי האתיקה, המחייב עורך דין, טרם גיש תביעה כנגד עורך דין אחר, לפנות אליו ולנסות להסדיר את הסכסוך בדרכי שלום (סעיף 22 לכתיב הערעור). הוא סבור שאין לכלל החולה מקום בו עורך הדין פועל עבור עצמו, אלא רק כשהוא פועל עבור לקוחו. עוד הוא טוען כי – מאחר והתביעה הוגשה מימש לפני חלוף תקופת ההתיישנות – תל בעניינו החריג הקבוע בסיפא של כלל 31, העוסק בנסיבות בהן הפניה עלולה לגרום לנזק. היא מוסיף וטוען כי התכלית של הכלל היא לנסות וליישב את הסכסוך בדרכי שלום. מאחר ובמקרה זה הוכח, במסגרת הליך פישור מאוחר יותר שכשל, כי הסתלוע לא חפץ בפשרה, אין תחולת לסעיף.

12. כלל 31 לכללי האתיקה קובע, בדלקמן:

"מחלוקת עם עורך דין"

"כטרם יפתח עורך דין בשם לקוחו בהליך משפטי נגד עורך דין אחר, יפנה אל אותו עורך דין בכתב, ואם קיימת אפשרות - אף בעל פה, כדי לנסות וליישב את הסכסוך בדרכי שלום, ובלבד שפניה כאמור לא תגרום נזק ללקוח."

13. בהקדמת הדין קבע בית הדין קמא (מפי עו"ד יושנת בן זרד עמית, חמ"ד), כי יש לדחות את הטענה הראשונה, מאחר ומן המפורסמות הוא שמעורך דין נדרשת התנהגות ראויה ומכבדת גם אם מדובר בפעולה בזמנו הפרטי (סעיף 33 להכרעת הדין).

14. המשיבת טוענת, בעיקרי הטיעון מטעמה, כי אין בהקשר לתחולת כלל 31 הכדל בין מצב בו עורך דין מייצג את עצמו ובין מצב בו הוא מייצג להוח. הכלל בא להק על התבצע והוא חל גם במקרה בו עורך דין תובע אישית עורך דין אחר ומייצג את עצמו (סעיף 24 לעיקרי הטיעון מטעם המשיבה).

15. דעתי בעניין זה היא כדעתי ועל המשיבה. איני רואה כל טעם המצדיק סתן פטור מהחובות הקבועות בדיוני האתיקה לעורך דין המייצג את עצמו. לו יותר לערכי דין לנחל את ענייניהם האישיים ללא כפיפות לקוד האתי עלול להיגרם נזק כבד לתדטית וכבוד המקצוע. זאת ועוד, ניתן לומר כי עורך דין שבוחר לייצג את עצמו פועל בשני כובעים, האחד – כבעל דין, האחר – כפרקליט ואין הוא רשאי להשליך מעליו את נלימת הפרקליט במקרה כזה.

16. בית המשפט העליון פסק לא אחת כי החובה לפעול בצורה הולמת וראויה, בהתאם לכללי האתיקה, חלה על עורך דין המייצג את עצמו. בעל"ע 6/88 זאב קובלר נ' הוועד המחזי של לשכת עורכי הדין בתל-אביב-יפו, פ"ד מה(4) 329. נקבע, בדלקמן:

"כשבוחר עורך-דין לייצג את עצמו, הוא מבצע גם פועלות אשר במקרה רגיל מבצע עורך-דין עבור לקוח, ואין הוא יכול לחתער מחובת התנהגות הולמת על-פי כללי האתיקה המקצועית החלים על עורכי-דין, אף כשאין הוא שוכר עורך-דין לעצמו."

נראה ער בהקשר זה: על"ע 4/83 מנחם מאירוב נ' הוועד המחזי של לשכת עורכי הדין בתל-אביב, פ"ד (לס"ו) 75

17. בעל"ע 7892/04 הוועד המחזי של לשכת עורכי הדין בתל-אביב-יפו נ' עו"ד יהונתן בוטח (פורסם לנכנ), בחן בית המשפט העליון את השאלה האם ניתן להרשיע עורך דין אשר ייצג את עצמו בעבירות

על פי סעיף 54 לחוק וכלל 2 לכללי האתיקה, הוראות החלות על פי לשון בעת פסלה של עורך דין ילטובת שולחני (סעיף 54) ועת הוא עוסק בייצוג לקוח (כלל 12). בית המשפט העליון ציין למפי כבי המשנה לנשיא השיפוט, את חזיקרון הכללי, בדלקטן:

"ואומנם, מקום שעורך-דין מייצג את עצמו בבית-משפט, דואים אותו - על דרך הכלל -

סעוטה ולימה גם אם אין הוא עוטה גלימה ..."

18. בפועל נקבע בעניין בוטח הנייל כי שתי ההוראות - על פי לשון ותכליתן - אינן חלות רק על עורך דין המייצג לקוח, אלא גם על עורך דין המייצג את עצמו ולכן יש להרשיע את המערער בשתי העבירות, חזיקרון הכללי, על פיו עורך דין המייצג את עצמו אינו פטור מהחובות החלות על עורך דין, משליך על אופן פרשנות ההוראות. לפיכך, החובה לעזור לבית המשפט לעשות משפט אינה מוגבלת ועל די הרישא של סעיף 54 לחוק, דהיינו אינה חלה רק בפעולה לטובת שלוח. כך גם החובה הקבועה בכלל 2 לכללי האתיקה, לשמור על כבוד המקצוע ועל כבוד בית המשפט, היא אינה חלה רק בעת ייצוג לקוח. דברים אלה יפים נכ בנוגע לתחולת כלל 31.

19. אינו מוצא לכאן לקבל את הטענה בדבר ההתיישנות ותנאי מקבל ברקשר זה את טענות המשיבה (סעיפים 27 ו- 28 לעיקרי הטיעון מטעם המשיבה). ההחלטה מתי לפעול ולהניש את התביעה הייתה של המערער. הוא בחר, מטעמו הוא, להמתין ואף הוא יכול להיבנות מהחלטת זו. כלל גדול, העובר במשפט כתוט השני, קובע כי אין אדם זכאי להגנה מקום בו הוא אחראי לכניסה למצב בו הוא נדרשת. למערער הייתה שליטה מלאה על מוצד הגשת התביעה ושומח היה עליו לפעול מוקדם יותר ולהימנע ממצב בו לא נותר זמן לקיים את החובה הקבועה בכלל 31. (לתחולתו של כלל זה בדינים השונים ראה: **פקודת הניקין** [נוסת חדש], סעיף 5; **חוק החוזים (חלק כללי)**, התשליג - 1973, סעיף 28 (א); **חוק העושיין**, תשליז - 1977, סעיף 34 (ד)).

70. איני מקבל גם את טענת המערער כי לא היה כל סיכוי ליישוב הסכסוך ולפיכך אין לכלל תחולה. המערער, כמו יתר בני האנוש, אינו בוחץ כליות ולב. הוא לא ידע מראש מה יקרה ונחשף לכישלון נוסיון אפשרה רק לאחר הגשת התביעה. ממלא, כלל 31 בא לעדד הידברות ולמנוע, במידת האפשר, הליכים משפטיים בין עורכי דין. תחולתו אינה נודתנית, לפיכך, בסיכויי הצלחה של הפניה.

21. אשר על כן, צדק בית הדין קמא כאשר הרשיע את המערער בעבירות הקשורות עם החובה לפנות לעורך דין אחר טרם הגשת התביעה, דהיינו אלו חנובעת מהפרת כלל 31 לכללי האתיקה.

ג. ההרשעה הקשורה להתבטאויות המערער

22. במסגרת בקשה שהגיש המערער לבית המשפט הוא טען כי המתלונן וכייכ המתלונן מסרר לבית המשפט מידע שנוי ושקררי. הוא טען, בק היתר, כי חם: "לא הססנ לבסס כפשוותיהם על טענת שונא ופרמה של ממש", כי: "טענה זו חזיתה שקר ממועי", כי: "המנונות שקריות", כי: "הטענה הנרכזית שבבסיס הבקשה לסילוק על הסף היא טענה שקרית, והמדונב בגיסיון של המבקש ועל כאת כותו למות ולחטעות את בית המשפט ולקבל פסק דין במרמה" וכי: "ברור שטענת המבקש וכאת כותו היא טענה של פרמה טכא". הוסיף וטען המערער בכתב: "... חמדונב אפוא בקיצוע טעשי מרמה באופן שיטתי טכלים בגלימות שרכי זין" (סעיף 1.5 להכרעת הדין).

23. בדיון שנערך ביום 25.1.2015 אמר המערער:

"כשכלל הבקשה רצופת טענות שזוא ומרמה ועמידה פה ע"ד קליין ולא מחססת לחשפין אותי אתרי שהגישה במרמה וטענה טענת שזוא חמורת גם בפני ביהמ"ש הנה וגם בפני העליון. יושבים פה שני אנשים מכלים בגלימות של ע"ד". (סעיף 2 להכרעת הדיון)

24. בהכרעת הדין שציין בית הדין קמא כי המערער תודה בעובדות וטוען כי מנסיבות בהן נאמרו הדברים אין בהם כשרם עבירה (סעיפים 10 ו- 19 להכרעת הדין). גם בדיון שנערך בפניו לא החזיש המערער את האמירות, אלא טען כי הן אמת לאמיתיה ואמירתן מוצדקת הייתה בנסיבות העניין (עמ' 5 לפרוטוקול).

25. בית הדין קמא קבע כי התבטאויות המערער היו פוזמות והיון עבירה אמת. הוא הדגיש את החובה לרדג בלשון מאופקת, ההולמת את מקצוע עריכת הדין. ניתן בהחלט ואף חובה לעיתים להתייחס לקטעה שנאמרת או נכתבת בהליך משפטי כטענה שאינה אמת, אבל אין להתיר שימוש במילים מהשרש ש.ק.ר, שהן פוזמניות ומעליבות (סעיפים 23, 27 ו- 28 להכרעת תדיון).

26. המערער טוען כי התבטאויותיו אינן שהונת עבירה אמת. הוא סבור כי הנסיבות בהן נכתבו ונאמרו שוללות את התקיימות יסודות העבירה. לטיעונו, הובת כי המתלונן ובייכ המתלונן שיקרו בבית משפט השלום, טענו טענות שזוא ולמעשה קיבלו במרמה פסק דין וכי במצב דברים זה נקט בדרך מיטני נחוצת לשם חגה על זכויותיו (סעיפים 29, 37 ו- 38 לכתב הערער). הוא מוסיף כי אין כיום פסול או איסור מוחלט על השימוש במילים כמו "שקרן", "מאי", "שכל וכי"ב" (סעיפים 30, 31 לכתב הערער). הוא מקנח בטענה כי המצב המשפטי השתנה בעקבות פסק הדין שניתן בבדי"א 84/18 ועדת האתיקה הארצית נ. ע"ד אהרנסון [פורסם בפדא"ר אתיקה], באופן השופט את הקרולע מתחת להרשעה ותייב להביא לביטולה (סעיף 36 לכתב הערער).

27. אפתח בשאלת הנסיבות בהן נאמרו ונכתבו הדברים. טוען הנערער:

"מכיוון שהמדובר בבקשה לביטול החלטה שהושגה במרמה תוך הטעיית בית המשפט, כמפרט לעיל, הרי שהלשון בה השתמש התובע הייתה לגיטימית, במקומה, ונחוצה.

לא ניתן לטעון למידסה והטעייה מבלי לומר שהמתלוננים ריטו, שיקרו והטעו את בית המשפט, וכל האמירות חמצוטטות לא זו כלבד שהיו אמת והוכחו במלואן בפני ביה"ד, אלא ישלעו נדרשו והיו רלבנטיות להכרעות לטיעונו חתובע" (כתב הבהרות מטעם המערער, סעיף 6)

28. קנא מוסיף וטוען כי אין כל אפשרות להתעלם מהנסיבות וכי הן רלבנטיות להתקיימות יסודות העבירה: "לא ניתן לדון באמירות במנותק מהקשרן ומהנסיבות בהן נאמרו" (סעיף 24 לכתב הערער). בטענה זו הוא מסתמך על עליע 6/77 הועד המחוזי נ. פיקהולץ, פ"ד לב 220/77.

29. פרשנותו של המערער לפסק דין פיקהולץ שגויה. אולי משום שהוא תסתפק, לכרבה הצער, בציטוט חלקי וקטע אותו כאמצע המשפט, ונדך השמטת חלק חשוב בוותר לענייננו לראה המשפט הראשון בציטוט, בסעיף 24 לכתב הערער, המסתיים במילים: "לדבר בישורת על חברו למקצוע...". אביא את הציטוט המלא:

ייסיבטו של דבר, אם הנסיבות מעדיקות זאת, ראוי הפרקליט להזעזע דברי בקורת על חברו למקצוע, אך בכך נמנעו אין כדי לשחררו מאחריות משפטית לדיבור ולכתובתו, אם יסתבר לאחר מכן כי עבר על המידה החולמת נל-מי אמות-המידה שהוטו לעיל." (ההדגשה לא במקור – י.ג.)

30. אקור מעתה, אין בפסק דין פיקהולץ הגיל כדי להתיך כל דבר ביקורת בכל נוסח שחוא, אלא ביקורת המנוסחת באופן הולם ובהתאב לאמות רמידה הקבועות בדין ביחס לאופן בו ראוי לפרקליט להתנסות. אני מסכים לפיכך עם בית הדין קמא כי גם אם יש אמת בתיאור חניסיות על ידי המערער, אין הדבר רלוונטי ל חנינת ההתבטאות באספקלריה של העבירה האתית (סעיף 24 להכרעת הדין).

31. בהתאם, אין בהכרעת הדין ממצאים עובדיתיים בשאלה ראם אכן הטאו המתלונן וכייס המתלונן האז אצירת האמת והאם הטעו את בית המשפט. מסמך ההבהרות שהמציא המערער, בתנובה לבקשת הדין להפנות אותנו להודאות ביט המתלונן באי אמירת האמת, לא מסייע בעניין זה. הוא מכיל טיעון שלם ומפומל בשאלת הממצאים העובדיתיים, הכילל הפניות לעדויות בעל פה, לתצהירים ולממצאים. אנו ערבות שרעוד ולא לעסוק בקביעת ממצאים עובדיתיים בחתבסס על דברי עדים שלא שטענו ובהשוואת תאריכים ועניינים הכלולים במסמכים שונים (ראת למשל: י. קדמי על סדר הדין בקלילים, תשס"ט 2009, חלק שני, עמ' 1936; ע"פ 8902/11 תזיה נ' מדינת ישראל (פורסם בבנו)).

32. זאת ועוד, אין זה נסין לומר שבית הדין קמא התעלם באופן מוחלט מנסיבות העניין. חברת בית הדין, עריד יפעת בן דוד עמית, מצינת כי אין זה קל להרשיע את המערער, נוכח חתבה שפרסמה (סעיף 25 להכרעת הדין). היא מוסיפה יחד עם זאת כי קיימת לטעמה עד נסיבות רלוונטיות, לא רק אלו הפועלות לטובת המערער. ההתבטאות חקשות יכאו לאור לאחר שחלצו למצט שבע שנים ממתעד פרסום חתבה לאחר שסערות הרגשות הראשונית חלפה וחלכה. יתרה מזו, הדברים גם נכתבו לא רק באמרו. בשעת כתיבה – ודאי מעת כתיבת הריב טענת המינש לבית המשפט – נאמה על הפרקליט לבחון ולבדוק את אשר כתב ולהתאים את הכתוב למתחייב על פי כללי ראתיקה.

33. מןכסם בית הדין קמא בקבעו כי גם אם הנסיבות מחייכות עורך דין להצביע על אטירה או טענה שאינה נכונה, שאינה אמת, אין הצדקה לשימוש סייטני במילה שקר, רמייד והטעיה, בהטיות שונות נקדגשה מרובה. ישנו פער בין התייחסות לדברים שאמר אדם, תוך הצבעה על כך שלא דבק באמת, לדין בינוי בתארים שקרן ורמאי (סעיפים 27 ו- 28 להכרעת הדין).

34. עדיק לטעמי בית הדין קמא כשראה את התבטאותו של המערער כפסולות נמה להמות. גם אם אקח בחשבון את נסיבות העניין ואפילו אקבל את עמדת המערער כי המתלונן וכייס המתלונן נהגו שלא כשורה ואף הציגו מידע לא נכון לבית המשפט (עמדה שכאמור לא הוסחה ולא קבעו בה ממצא חד משמעי), אין בעיני כל נוקם לשימוש במילים ובביטויים שבחר.

35. בית המשפט העליון פסק לפני זמן רב כי השימוש במילה מהגורש "שקר" אינו ראוי ואינו התבטאות מאופקת ומנומסת כנדרש מפרקליט. במיוחד כשנוספו לכך המילים "כמצח נחושה". בעליע 9/89 עריד פלוני נ. הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בבאר שבע (פורסם בפדאוויר אתיקה), קבע כמי השופט ביימוס אור, כדלקמן:

"על רקע עובדות המקרה כמבואר, לא היתה הצדקה להטחת האשמה במתלונן, שכאילו שקר למערער. אך אפילו היה למערער, סובייקטיביות, חשד בעתלונן שזה ידע מלכתחילה שהוא לא יקיים הבטחתו, הלשון בה נקט לא היתה לשון נקייה, ואין היא עומדת במבחן

טרמת התבטאות חולמת - מאופקת ומנומקת - עליה היה עלון סגור-דין לשמור. יחוס למערער שהוא מושקר "במעצת נחושה" לא היתה תוצה לעניינו של מרשו של המערער. כדי לתאר את מה שיחוס למתלונן - אף בהנחה יזהיה לכן יסוד - די היה שיאמר למתלונן, שלא אמר לו אמת או התבטאות דומה, ללא שייחס לו התנהגות ביימחה נחושה", תוספת שלא חיה בת, אלא רצון וכוננה ליחס למתלונן סגולה נלווה להעליב את המתלונן ולמוע בו.

36. בוניינו השתמש המערער במילים: "שקר מפגין וטענת מרמה בניסיון לחטעות", "הטעיית כבוד בית המשפט וטענת השווא והמרמה של המשיב ונאת כוחו" ו "המדובר אמא בביצוע מעשי מרמה באופן שיטתי". אלו מקצת מהביטויים אותם העלה על הכתב. אני סבור כי לא היה כל מקום לשימוש בביטויים אלה וכי הם לא היו נתוצים לשם הגנה על עמדת המערער וזכויותיו. הגנה כזו ניתן היה בהחלט להשיג ידך שימוש בלשון מאופקת, מבלי להתפשר על הצורך להצביע על חוסר האמת שלטענות ולבקר בצורה נוקבת את המתלונן וכייכ המתלונן. ביקורת מאופקת ומנומקת הנה גם חובה המוטלת על עורך הדין וגם מטיבה היא להעביר את המסר. בעליו 10/81 הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל-אביב-יפו נ' פלוני, (תנ"ג) 379, מסביר זאת כבי המשנה לנשיא בדימוס אילון, כדלקמן:

"השאלה נגדון דין אינה, מה יאמר עורך הדין, אלא איך יאמר את מה שצריך הוא לומר. ויהאין הוא - לשון מנומקת ומאופקת, שיש בה כדי לשטור על כבוד האופד, על כבוד מי שהדברים נאמרים כלפיו ועל כבוד מקצוע עריכת הדין ...

ואם תרצה לומר, לשון מנומקת ומאופקת לא רק מחובתו של עורך-דין היא אלא אף מטובתו. וכבר אמר החכם שכל אדם: "דברי חכמים בנות נשמעים מועקת מושל במסילים" (קהלת, ט, ויז [א]).

37. המערער לא הצביע על שינוי הלכה ולא הראה היכי ומתי ניתן חרישיון לעשיית שימוש סטווגי במילים "שקרין", "הטעייה" ו - "רמיה" במסגרת כתבי בית דין ובאולם בית המשפט. גם בתקופה זו, בח היותו הציבורי עמוס במילים כאלה ואף קשות ומעליבות מאן בהרבה, איני סבור כי ניתן למצוא פסק דין הסעיק רישיון כזה לפרקליט.

38. רד לפני מספר שבועות (ביום 30.11.2020), ניתן בבית המשפט המחוזי בירושלים פסק דין של כבי חשופט זינגר בעב"י (י-כ) 48775-06-20 שמואל יוסף נ' לשכת עורכי הדין - מחה דרום [פורסם בג'ו], בו נדונו התבטאויות של עורך דין. מדובר בהתבטאויות נוטות כלפי בית המשפט, אך גם כלפי עורך הדין של הצד שכנגד ובכלל זה האשטמה בהוואה ובהעלאת טיעוני שקריים. וכך פסקה כבי השופט זינגר -

"כפי שתודגם לעיל - המערער אינו טנין עד לעת הזו את הפסול שבדרך התבטאותו. הוא ממוקד את טענותיו בכך שיש לבחון את נכונת הדברים וזאת באילו אם תעלה נכונת של ניסוח זה או אחר, יהווה הדבר הקשר ללשות נה נקט. מקובלת עלי הביקורת שהביעה על כך חברתי, כבי השופטת ר' מידנג-פלדמן כבר בהחלטת הביניים אשר נתנה בתוק זה. אין מקום לבחון כל התבטאות ותבטאות ביחס לבקשה בה מקטה ונכונת אותה בקשה, כפי שטוען המערער שהיה על ביה"ד לעשות. אין לכך מקום - שכן אפילו יונה כי נפלה שגה כלשהי בהחלטה של בית משפט השלים, או בית המשפט המחוזי, עת דנו בעניינו ואפילו יונה כי טיעון שהועלה הצד שכנגד העיד על חוסר וזננה או דמיה - עדיין הפרחס פכאן הע

להיתן לנקוט בלשון בה נהג המערער לנקוט - הוא רב. עורך דין אינו יכול לשחרר סרזובות לשונו כפי שעשה המערער במקרה זה. על עורך דין לנקוט בלשון מאופקת ומנומסת. לשון השומרת על כבוד אומרה וכן על כבוד מי שתדברים מופנים אליו או נסובים על נושיו. גם אם דינאי עורך דין לפעול ללא מורא להגנה על לקוחו - עדיין הוא סגוף לאותן חובות של נקיטת שפה נקיה ומנומסת." (ההדגשות לא במקור י.ג.)

39. ענני הראות. ההלכה שרירה וקיימת ולא שנתה. נכונות הטענות אינה בבחינת רישיון לשימוש בכל לשון וסגנון. התנחלות הצד שכנגד אינה בבחינת היתר לשימוש בלשון שאינה תולמת.

40. מקל וחומר אמורים הדברים לגבי השימוש שעשת המערער, בכותב ובעל פה, בביטוי "עכלים עם גלימות שדכי דין". גם אם שתיר הדין היום (יאיני סבור, כאמור, כי כך הוא המצב), עשיית שימוש בעכלים "שקר" ו- "דמיון" בהתייחס לטענה מסוימת, הרי הכיני "נוכל" מתייחס לאדם עצמו ומייחס לו תכונה קבועה שלילית ואנפי מגרב.

41. מיהו נוכל? מילון ספיר משיב בקצרה: "דמאי, נבל". הנוכל מתפס בחברה כאדם שלילי ובוזי, שאין לעשות עימו עסקים ושמוקמו מאחורי סורג וברית, כינויים של פרקליטים אחרים בשם "עכלים עם גלימות שדכי דין" היא התבטאות פסולה ופגומה שאין כמוה, שאין לה ולא יכולה להיות לה כל הבדקה נאין זה משנח מחן עובדות ונסיבות האירוע.

42. אני דוחה את טענת המערער כי פסק הדין בענין אהרנסון משנח את ההלכה ושומט את הקרקע מתחת להרשתו. ראשית, מדובר בפסק דין של הרכב מקביל לנו בבית הדין הארצי, אשר וויזאי ראוי לעיין בו ולקבל ממנו השראה, אבל אין הוא מחייב אותנו. זאת ועוד, הפסק עוסק בעיקרו בהתבטאויות של עורכי דין האסורות על פי סעיף 53 לחוק, והיינו טאלה כלפי ביוג המשפט או הצד שכנגד במסגרת העיסוק המשפטי (לגבי האחרונות יש חסדר פרטני בכללי האתיקה). לגבי התבטאויות כאלה, למשל אמירות במסגרת ראיון לעיתון, האסורות משום שהן עלולות לפגוע בכבוד המקצוע (במצוות סעיף 53 לחוק), קבע חבר בית הדין, עו"ד ד"ר גיא ברמי, כי יש לטעמו ליישם את שבח "הנדאות הקרובה".

43. בתיק זה אנו עוסקים בהתבטאויות המצויות ברעין הקשה של העיסוק המשפטי - כטיעון בבני בית המשפט - לגבי חל כלל 33 לכללי האתיקה, הקובע חובה לטעון בדרך ארץ, תוך שמירה על כבוד הצד חאתר. להכנת, פסק דין אהרנסון לא התיימר לקבוע הלכה לגבי התבטאויות כאלה ולאפשר את מריצת הגבולות שנקבע לגביהן בעבר. ממילא, ראוינו כי לאחרונה יישם בית המשפט הסחוי מירושלים, לו אנו נפנים בפסיקותינו, כנוגע להתבטאויות פרקליט במסגרת הליך משפטי, את אותם המבחנים ואמות המידה הרווחים בפסיקה מזה שנים.

44. אשר על כן, צדק לטעמי בית הדין קמא כשקבע שהתבטאויות המערער חרנו מהפותר ומצא לנון להרשיע בנין.

ד. טענות נוספות בערעור כנגד הכרעת הדין

45. בכתב הערעור מספר טענות נוספות, בקשר למגמים בהליך המשפיעים, כביכול, לדעת המערער על הכרעת הדין וככלל. אזון בין ספרס זה.

46. נספח הקובלנה. הטענה הראשונה מתייחסת לקובלנה, שניסחה, לעמדת המערער, שלא כשורה ובאופן חסר ופגום (סעיפים 4 – 3 לכתב הערעור). המשיבה טוענת כי טענה זו לא עלתה בפני בית הדין קמא ולפיכך עזוב בהרחבת חזית אסורה.
47. איני משוכנע כי הדוקטרינה של הרחבת תזית חלה במשפט הפלילי (או בדין המשמעתי, שהינו הליך מעין פלילי). באיחוד ספק גדול בעיני האם היא חלה, או אם ראוי שתחול, על טענות הגנה של הנאשם. יחד עם זאת, יש לזכור כי אנו ערכאת ערער ואיננו יושבים בתיק מלכתחילה, אלא דנים בערעור על פסקי דין והחלטות של הערכאה הדינית. ראה למשל כלל 57 לכללי לשכת עורכי הדין (סדרי הדין בבתי הדין המשמעתיים), תשע"ה-2015 (לכללי סדרי הדין), הקובע גבולות הערעור: "כתב ערעור מנומק על פסק דין בדין בקובלנה או על החלטה בבקשה להשעיה זמנית או על החלטה בבקשה לביטול חברות, חלום ביד המערער, קנוש לבית הדין המשמעתי הארצי" (החלטה לא במקור – י.ג.). מתן אפשרות מלאה וראייה לנאשם להתגונן הנת מיוחדות השיטה, אך אין משמעות הדבר פריצה מוחלטת של כללי הדין וביטול האבחנה בין ערכאה דינית לערכאת ערעור.
48. בסיכומי המערער בפני בית הדין קמא (נספח 1 לכתב הערעור), אינו אכן זכר לטענה זו ולפיכך היא גם לא נדונה במסגרת הכרעת הדין. לא מצאתי גם במסמכים שהוגשו לנו אסמכתא לכך שטענה זו – בדבר פסול או פגם בקובלנה – נטענה בפני בית הדין קמא כטיעון מקדמית, דבר המהותי על פי כלל 26 (א) לכללי סדרי הדין. אשר על כן אין מקום להעלותה לראשונה בשלב הערעור. ודאי שאין לעשות כן ללא בקשה סתאיסת ומנומקת.
49. זאת ועוד, על פניה הקובלנה (נספח 5 לכתב הערעור), נראית תקינה וכוללת את כל הנדרש על פי כלל 22 לכללי סדרי הדין, דהיינו תיאור העובדות המחנות את העבירה והוראות הדין לפיהן מואשם הנקבל. בסעיף 5 לקובלנה מצוטטים כל הביטויים אותם דאתה המשיכה כפסילים ובהוראות החיקוק מפורטות כל העבירות המתייחסות להטבתאיות לא ראיות. אשר על כן איני מוצא בקובלנה ואפילו ברמיז את הנגס לו טוען המערער.
50. עוד אציין בתקשר זה את כלל 43 לכללי סדרי הדין, המסטיך את בית הדין להרשיע גם בגין עבדות שהזכחו ולא לזכרו בקובלנה (ובלבד שהנקבל קיבל הזדמנות סבירה להתגונן), וכן את כלל 77 לכללי סדרי הדין הקובע כי ליקוי במספך אינו פגם בתוקפו של הליך, זולת אם יש חשש לעיוות דין שאז ייתן בית הדין הזראות מתאימות. הוראות כאילו לא התבקשו, כאמור, מבית הדין קמא. המשמעות היא שככל הנראה לא סבר המערער אז כי יש פגם בקובלנה. מן המקובץ עולה כי יש לדחות את הטענה.
51. החלטת הביניים מיום 17.11.2016. המערער טוען ארוכות (סעיפים 21 – 10 לכתב הערעור), כנגד החלטת ביניים זו שניתנה בתיק, על ידי אב בית הדין, עריד טל יקר ועסקה בבקשת המערער לקבלת חומר חקירה. בודרה של ההחלטה הויב המערער בתשלום הוצאות בסך 2,500 ₪ והמשיבה נקטה בהליכי הוצאה לפועל לביית סכום זה. המערער סבור כי ההחלטה פגומה וניתנה בחוסר סמכות נותרת לביטול ולחשבת התשלום שגבה מסנו על פיה בהוצאה לפועל.
52. המשיבה טוענת (סעיפים 23 – 12 לעיקרי טיעון מטעמה), כי ההחלטה ניתנה כדין, כי לאב בית הדין סמכות לתת החלטות פרוצדורליות וכי המערער הודה בכך בדין שנערך בבית המשפט. עיד טוענת המשיבה כי לבית הדין סמכות לחייב בהוצאות גם בבקשות ביניים.

53. אלני מוצא צורך לדון בטענת המערער (סעיף 12 לכתב הערעור), כי מזכר בהחלטה שעניינה המצאת חומק תקירת והנה החלטה מהותית, אשר אב בית דין לא היה מוסמך לקבלה לבדו. זאת לאור הצהרת המערער במסגרת הדיון שנערך בבית משפט השלום בתל אביב, בפני בני חשופט ששה סובל (נספח 4 לעיקרי טיעון מטעם המשיבה). שם אישר המערער (עמ' 2 לפרוטוקול), כי לאב בית הדין תייתח סמכות לדון כדן יחיד בשאלת המסמכים ואן לא לקבוע חיוב בחוצאות). הצהרה שניתנה בפני בית משפט השלום מחייבת ולא ברור מדוע ולמה חוזר המערער ומעלה טענה זו שוב.

54. במילא, במסגרת ההחלטה הכדונה (נספח 7 לכתב הערעור), קבע אב בית הדין כי על המערער לשאת בעלות העתקת חומר הראיות והדגיש כי אין בהחלטה כדי לשלול זכותו של המערער לעיין בחומר הראיות ולהעתיקה. במאמר שנסגר אציון כי הדעת אינה נוחה מהניסיון לחיוב את המערער בהוצאות צילום שמונה עשר עמודי חומר ראיות וחקירתו (אשר התברר כי הן מסתכמות ב- 9 ש, שהשלום נדרש באזמן, נספח 8 להודעת הערעור), כמו גם מניחול חלק ביניים שלם בענין זה. מוטב היה למעמי להימנע מכך. יחד עם זאת, כאמור, סבורני שהחלטת בדבר חיוב המערער בהוצאות צילום החומר חנה פרודורלית וטוב עשה המערער שהצהיר כך בבית המשפט.

55. לגבי החיוב בהוצאות במסגרת ההחלטה האמורה (הוצאות הכבילה בהליך, בסך 2,500 ש, להבדיל מהוצאות צילום המסמכים, בסך 9 ש), הגיש הצדדים להסכמה דינית אשר קיבלה תוקף של החלטה (עמ' 3 לפרוטוקול הדיון בבית משפט השלום). החסכמה הנה שהערער על גביית ההוצאות בסך 2,500 ש - אשר בוצעה במסגרת תיק ההוצאה לפועל - יימחק, עוד הוסכם כי למערער הזכות להגיש ערעור לבית הדין הארצי על חיובו בהוצאות (וכך עשה), וכי הוצאות הערעור בתלך שבפני בית משפט השלום יהיו בסך 5,000 ש. וכך נקבע.

"היה ובית הדין המשמעותי הארצי ידחה את ערעורו של המערער על החלטת אב בית הדין יחיה על המערער לשלם למשיבה את הוצאות הערעור בסך 5,000 ש.

היה ובית הדין המשמעותי הארצי יקבל את ערעורו של המערער, אוי יהיה על המשיבה לשלם למערער את הוצאות הערעור בסך 5,000 ש וכן את אגרת הערעור ששילם המערער בסך של 416 ש, ובנוסף להחזיר למערער את הקרן של 2,500 ש כשחיא צמודה ונושאת דינית כחוק מהיום ששולמה ונד לתשלום בעוול וכן את כל הוצאות ושכר הטרחה אשר שילם למערער במסגרת תיק ההוצאה לפועל בו בוצעה הנסיקתא, תיק מט' 503819-03

19

56. בדיון בפניו הגיש הצדדים להסכם דיוני חדש, המשה את ההסכם שנערך בבית משפט השלום ונתנו להסכמתם המפורשת לכך שבית דין זה רשאי לשנות את ההסכם ההוא ולקבל בשאלת ההוצאות החלטה בהתאם לשיסול דעתו (ראה עמ' 14 לפרוטוקול הדיון בפניו).

57. הסכמה זו מיייתרת את הצורך לדון בשאלת חוקיותה או תוקפה של החלטת אב בית הדין בדבר חיוב בהוצאות. כפי שחוסמך על ידי הצדדים ייתן בית דין זה החלטה בעניין תשלום ההוצאות בתיק וההליך טילו, בהתחשב בהוצאות ההליך ובשאר השיקולים הרלוונטיים לקביעת הוצאות ובכלל זה בסכומים שכבר נכרו מהמערער במסגרת ההוצאה לפועל.

58. הגנת מן תצדק ושאר טעמי צדק ויושר, בכתב הערעור טענות רבות הנוכסיות, לגרסת המערער, על צדק ויושר. בין היתר הוא טוען כי המתלון ובי"ב המתלון עברו עברות חמורות על החוק ובלילי

האתיקה, כמו גם עבירות פליליות (למשל סעיף 29 לכתב הערעור), שעשים חמורים אלה מהווים לדעתו של המערער טעם מספיק לזיכויו ולהעמדתם של המתלונן ובייח המתלונן לדין משטפתי.

59. עוד טוען המערער כי גם בא סח המשיכה, עויד רוח, נחג באופן בלתי אתי ועבר עבירות אתיות על פי החוק והכללי האתיקה (למשל סעיפים 16 ו-44 לכתב הערעור). גם התנהלות זו סחייבת, לטעמו של המערער, את זיכויו הוא ואת העמדתו לדין של עויד רוח (סעיף 45 לכתב הערעור).

60. אכתח במובן מאליו. בית דין זה יושב בערער על הכרעת הדין שנתן בית הדין קמא בהליך שהתנהל על פי הסובלנה שהוגשה כנגד המערער. במקד הדין – בבית הדין קמא – מעשי ומחדלה של המערער, במקד הדין – בבית דין זה – פסיקתו של בית הדין קמא. מעשי ומחדלי המתלונן ובייח המתלונן וכו' בייח המשיכה אינם נושא הדין. הם אינם נבחנים על זיניו עצמאית, אלא רק ככל שיש להם משמעות והשלכות בהקשר להרשעת המערער, לענישה הראויה ולתוצאות ההליך.

61. ככל שסבור המערער כי מאן זהו עבר עבירות אתיות או פליליות פתוחה בפניו דרך המלך להגיש תלונות ולהביא לבירור העניין בפני המוסדות המתאימים. אנו לא הערכאה המתאימה לדין בכך.

62. המערער חוזר בחקשר זה על בקשתו לזיכויו מטעמי הגנה מן הצדק. בקשה זו נדחתה בהכרעת הדין, שם סמך בית הדין קמא כי למרות שקראת ושמיעת העדויות בליק עוררה אי נחוח (הי המאמר עצמו שפורסם והן התנהלות המתלונן ובייח המתלונן במסגרת התיק האזרחי, אין הדברים עליהם כדי פגיעה ממשית בתחושת הצדק (הוא המבחי שנמכע בפסיקה לעניין הגנה מן הצדק).

63. אין אנו נדרשים לטעמי לדין מעמיק בדוקטרינה של הגנה מן הצדק. באופן כללי אמר כי עניינה הוא בהבטחת טיבו ואיכותו של ההליך הפלילי. היא באה לנחא קינמו של הליך ראוי, הוגן וצודק ועסקות דרך כלל בחתמחנות נפסדת של הרשות שהחליטה על ההעמדה לדין. מוסכם כי ביטולו של הליך בשל הגנה מן הצדק אינו דבר של סר כך, מדובר בהליך קיצוני שיש לישמו במקרים חריגים ביותר ובמשורה. בין היתר חוכרו בפסיקה, כנסיבות המצדיקות ביטול הליך בשל הגנה מן הצדק: שקרו ארץ ובלתי סבור בהעמדה לדין, אכיפה כרונית, פגמים חמורים בהליך החקירה והעמדה לדין המבוססת על שיקולים זרים ושרירות גרדא. לדין מלא ומקיף בדוקטרינה ראה: ע"פ 2910/94 יפת ואח' נ. מדינת ישראל, פ"ד כד/221, ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט/776.

64. דלתי בדעת בית דין קמא. המערער לא הראה פגמים בהליך ההעמדה לדין והעניין שלפנינו אינו בקר המקרים המצדיקים ביטול ההליך מטעמי הגנה מן הצדק. אוסיף שאין אנו עוסקים במקרה גלילי, אלא במקרה הרחוק מאוד, אולי אפילו תיק פרסה, מאותם מקרים חריגים ומיוחדים המצדיקים ביטול ההליך.

65. המערער הועמד לדין על בסיס התבטאויותיו בכתב ובעל פה כלפי המתלונן ובייח המתלונן. הראיתי סבר לעיל כי בהתאם לדין לא הייתה הצדקה, אפילו יש ממש בטענותיו בקשר עם התנהלותו, לשימש כנגדו נכביויים שבחר. הוא לא הראה קיומם של פגמים בהחלטה להעמידו לדין ואף לא טע לכגמים כאלה אין דבר וחצי דבר בין התנהגותם הפסולה, לטעמו של המערער, של המתלונן ובייח המתלונן ובין הנסיבות היכולות לשמש כבסיס לטענת הגנה מן הצדק.

66. המערער טוען גם לפגמים בהתנהלות בייח המשיכה. לטענתו היה על האחרון להביא לדעת בית דין קמא את קיומו של פסק הדין בעניין אחרנסון, בו השתתף הוא, עויד רוח, כפרקליט שייצג את ועדת האתיקה הארצית. אי גילוי זה מהווה לטענת המערער הטעיה במחדל, כמו גם ניסיון לשימש הליכי

משפט והטעיה. אין כל ממש בסענות אלה. המערער נייחס חשיבות עצומה לבדיא אהרנסון, השומט למענתו את הבסיס להרשעתו, אך כבר הראיתי לעיל כי אין כך הדבר. זאת ועוד, פסקי הדין של בית הדין הארצי חס מסמכים פומביים המפורסמים ברבים וקשה עד בלתי אפשרי להסתירם.

67. מסכים אני עם בית הדין קמא כי הפרשה כולה, על כרעיה וקרביה, מעוררת אי נוחות מסוימת, אך מכאן ועד תחושת אי צדק, ברמה המגעת כדי פגיעה ממשית בגיקיון ותקינות ההליך, גדול המרחק עד למאוד.

ה. הערעור על גור הדין

68. המשיכת מבקשת להחמיר את עונשו של המערער ולקבוע עונש השעיה בן שניים עשר תודשי השעיה במעל. כמו כן היא מבקשת להשית על המערער הוצאות משפטיות בגין ההליך.

69. המערער סבור כי נפגעות העניין, גם אם לא נובטל ההרשעה, אין לאור עליו עונש כלשהוא נוכח התנהלות המתלונן, כייכ המתלונן וכייכ המשיבה ולאור פסקי הדין בעניין אהרנסון ושיפול.

70. עלינו לזכור כי ערכאת ערער אינה פוסקת, בנושא הענישה, כאילו חייגה הערכאה הדיונית, אלא תפקידה הוא לבקר את החלטת הערכאה הדיונית. התערבות, כך קובע הדין, תיעשה רק באשר העונש מופרז, לטולא או לחומרא, באופן שתורג מכל מידה סבירה של עונש טרוג ומקובל. בע"פ 419/81 פייביש נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(9) 701, מסביר כבי המשיבה לנשיא (בדומוס) אילון:

"... כלל נחל בידע, שבדרך כלל לא יתערב בית-משפט שלעצור - לא להחמיר ולא להקל - במידת העונש, שנמדדה על ידי בית המשפט שישב לדין וגזר את העונש - פדט לנסבות ולמקרים מיוחדים - אלא אם עונש זה חודג באופן משמעותי בהעונש, שראוי היה להטיל על פי כללי אחדות ענשין וכיוצא בהם, היינו, שיש בו מישום נרימת עוול של ממש; אך אין הוטעויות בית המשפט שלעצור נוצדקת, רק משום כך שאילו היה בית המשפט שלעצור יושב במקום בית המשפט שגזר את הדין היה הוא גוזר, מטעמים שבאחידות הענישה וכיוצא באלה, עונש שונה מזה שגזר בית המשפט, שגול פסק דינו מערערים...".

71. אבחן אם כן את גור הדין שניתן לאור הנסיבות הכוללות. יש לזכור, בבחינת שיקול לחומרא, כי המערער הורשע בעבר בגין התבטאויות דומות. יחד עם זאת הדבר אירע לפני זמן רב. המעשים נעשו בשנים 2001 ו- 2002 ופסק רדין של בית המשפט העליון, בעלא 2379/07 הענד המחוזי של לשבת ערבי הדין בתל אביב ג. ער"ד יהושע רחמנצוויג נפורסם כנבו], ניתן בשנת 2008.

72. שיקול נוסף לחומרא מוצא אני בכך שהמערער לא הביע בפני בית הדין קמא כל חרטה או התנצלות על התבטאויותיו. הוא אף בחר לחזור ולהתבטא באותו הסגנון במסגרת הערעור. אביא ויק כמה דוגמאות:

"בחחלטה תמונה..." (ביתס להחלטת אב בית חדין קמא, מיום 17.11.2016, סעיף 11 לכתב הערעור).

"לנוכח אמירות תמוהות אלו, ברור על פניו שאב בית הדין חנכד אינו חותר לבירור חאמת
וחסיבות, ולבירור טענות ההגנה של הנקבל, אלא להרשעה הנקבל בהתאם לסובלנה, משל
היה בית הדין חנכד חותמת גומי של הקובלת." (סעיף 28 לכתב הערעור)

"כמו כן מופנה בית הדין חנכד לצידוט שבסעיף 8 לסיכומים של כל השקרים שנכללו
בבקשה לסילוק התובעת שהגישו המתלוננים... דא עקא שביחיד קמא, מתוך תמיסת
חשנית והאבסורדית בדבר אי תרלוונטיות, כפיכול, של חסיבות, התעלם לחלוטין
בהכרעת הדין מכל העובדות הללו שהוכחו במלואן, ולא התייחס כלל לשקרים, המרמה
והסעיית בית המשפט ע"י ש"ד טימטוביץ ובאת כותו ע"ד קליין, שהוכחו במלואם ע"י
הנקבל." (סעיף 37 לכתב הערעור)

"בבקשת הביטול של ההחלטה שחושגה כמרמה טנה הנקבל את כל השקרים, הסיכומים
והחשונות של המתלוננים, אחת לאחת, וכל אחד מהציטוטים החלקיים שהובאו בנקובלת
התייחס למעשה ההסעיית, לשקר ולסילוף הספציפי המפורט בבקשה עצמה." (סעיף 38
לכתב הערעור)

"המערער מסיף ויטען שלא ניתן לעבור לסדר היום על התנהגות בלתי סבירה, עבריינית
ונבלולית זו מצד ב"כ ועדת האתיקה..."

"ייתאר שנחשפה הסעיית במחזל של ביה"ד המחוזי ע"י ע"ד רזה בהסרת ואי גילוי
פסה"ד של ביה"ד הארצי בענין אהרנסון, היה על ע"ד רזה למשוך ידיו מכל עיסוק נוסף
בתיק דנו ולפרוש בנושא פנים וחגוי ראש... המערער יטען שעצם הגשת ערעור זה ע"י
ע"ד רזה מהווה שיא של אטימות וחלול מוחלט של ועדת האתיקה הארצית בבתיחיד
המשפיעים של הלשכה..." (סעיף 49 לכתב הערעור)

73. ואלו כאמור דוגמאות ספורות מתוך עשרות התבטאויות דומות השזורות בכתב הערעור, בעיקרי
הטיעון ובכתב ההבהרות שהגיש המשיב. אודה כי אינו מצליח לרדת לפרט חיבתו של המערער
למילים "שקרי", "הסעיית", "רמית" ו - "נוכלות", אשר כה גדולה היא עד שמצא לכבן לשכנן
בנדיבות במסמכי ערעור על הרשעה בשימוש באותן המילים בדיוק. באופלא ממך אל תחקור. כך או
כך, התבטאויותיו בפנינו מלמדות, לדאבון הלב, על היעדר הטמעה והבנה כיצד ראוי לפרקליט
להתבטא כלפי עמיתים למקצוע, כמו גם כלפי ערכאה שיפורטית שעסקה בעניינו.

74. הוצג לנו הסדר הפשרה אלתו חגיעו המערער והמתלונן. הסדר זה הנו שיקול לחומרא ולקולא גם יחד.
בסעיף 3 להודעת ההסדר (נספת 4 לכתב הערעור), מתוצל המערער בפני המתלונן "על הכינויים
הפעילים, בהם הוא כינה אותו, ועל ההאשמות הקשות, שהוא חפזו כלפיו בסערת נפש תוך כדי
נחול ההליכים" (סעיף 3). אי מה נעשה והתנצלות זו, שניתנה לפני כשיה, הנה חסרת תועלת וכנתה
מוטלת בספק עצוב. הדי חודשים ספורים לאחר מכן חזר המערער לסורו תעשה שימוש, בדיון בפנינו,
באותם רכיניים והאשמות.

75. יחד עם זאת, במסגרת ההסדר מתוצל המתלונן (בסעיף 2) על כל טענת שפלת במאמר העיתונאי
שבגינו החלה כל הפרשה. העובדה שהכתבה הייתה שגויה הנה ללא ספק שיקול לקולא.

76. שיקולים נוספים לקולא הנם גילו של המערער, מצבו הבריאותי והיותו נכה צה"ל. אוסיף עוד כי המניפה שניחתה עלינו לפני כמעט שנן הביאה עמה טלטלה חברתית וכלכלית קשה ופגיעה בחוסנם של העסקים הקטנים. בימים כאלה מחויבים אנו יותר מתמיד למיזת הרחמים.

77. לאחר שבחנתי ושקלתי את כל השיקולים דלעיל, אני סבור כי העונש שהטיל בית הדין קמא חורג באופן משמעותי לקולא מהענישה הראויה במקרה זה. ריבוי ההתבטאויות הפסולות וחבלתי ראיות. חוסרתן וסדרתן השנים בין הכתבה העיתונאית לבין תכתוב והנאמר על ידי המערער, מלמדים על כך שלא מדובר באירוע של סגרת רגשית ובמניעה, אלא בבנות מכוונן. המערער כבר הורשע בעבר בגין התבטאויות פסולות ושב וחזר לסדר.

78. אי נטולת תאחריות על ידי המערער, העובדה שלא התגבל על מעשיו נחר במודע לשוב ולעשות קישוש נרחב בביטויים פסולים ופגומים, חלקם זהים חלקם דומים, בפסמים שהוגשו לו במסגרת הערעור, מלמדת כי לא למד דבר והוא דבק בדרשו הגמולות.

79. בנסיבות אלה, עונש ההשעיה בפועל שהוטל על המערער על ידי בית הדין קמא, לתקופה מינימלית בת ארבעה עשר ימים, קצר בעיני במידה כלתי סבירה.

80. אני סבור כי יש לנזור על המערער עונש השעיה בפועל כן חדשיים (בניכוי התקופה בת ארבעה עשר ימים בה כבר היה מושעה), שתחילתו ביום 1.2.2021. כמו כן יש לגזור עליו עונש השעיה על תמא לתקופה של תשעה חודשים למשך שלוש שנים לכל יורשע באיזה מן העבירות בהן הורשע בתיק זה.

81. חייב אני לציין כי לקחתי בחשבון נסיבותיו המיוחדות של המערער, כמו גם את תקופת המגפה והשלכותיה ללא נסיבות מיוחדות אלה הייתי סבור כי יש לגזור עליו עונש השעיה בפועל ארוך יותר באופן משמעותי.

82. כמו כן, לאור התארכות ההליכים בתיק זה על כל שלביו, התנהלות המערער בנדר ובכלל זה צורת התבטאויותו במסגרת הערער אני סבור כי יש לחייבו בהוצאות הלשכה בסך 7,500 ₪ (בניכוי הסכום שכבר נגבה סמנו במסגרת החוצאה למעל). גם בענין זה נקטתי במידת הרחמים ולולא הנסיבות המיוחדות הייתי קובע סכום הוצאות גבוה יותר משמעותית.

83. אוסיף בציטוט מפסק הדין שניתן על ידי בית המשפט העליון (מפי כב"י השופט רובינשטיין), בעליע 2379/07 הועד המנהיגי של לשכת עורכי הדין הוצל אביב כי עויד יהושע רוזנצוויג (פורסם בפדאוויר אתיקה), בו נדונו התבטאויות שונות של המערער הדומות מאוד להתבטאויות שבתיק זה שלפנינו:

ייש לקוות כי, כפי שחצהיר בבית הדין המשמעתי המחוזי בהליכו עליע 2379/07, יוזרו בעתיד בלשונו ובטנו - ולא יהא צורך בהליכים כגון אלה.

חבל שלא נקט אכן המערער במידת הזהירות, חבל שלא שם מחסום בפני עטו ופי וסער שעקב כך הגענו עד הלום.

ש"ד ירון גרופמן, חב"ד

1. המערער הועמד לדין משמעתי בשל אמירות קשות, בוטות ומנענות שכו כלפי פרקליטי הצד שכנגד. התובלת האשימה אותו, בין השאר, בכך שאמירותיו האמורות כוחות פגיעה בכבוד מקצוע עריכת הדין (סעי' 53 ו-1161) לחוק) וכן מהוות הן עבירה של התנהגות שאינה תואמת את מקצוע עריכת הדין על פי סעיף 3161) לחוק וכן נטען כי אמירותיו מהוות עבירות גם עפ"י הכללים 23 ו-26 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית).

2. המערער טוען כי כל האמירות החריפות המיוחסות לו בקובלנה מצוטטות שם באופי הלקי תוך הנצאתן מהקשרן, וכי בכל מקרה הן היו לגיטימיות וחוצות בהקשר הענייני של ההליך שבו נטענו.

3. המערער הגיש לבית משפט השלום ברמלה תביעת לשון הרע כנגד עו"ד אמיר טייטלבוים (להלן: "המתלוצץ"), בשל כתבה שהלה פרסם בעיתון "עלובים" ישיבה, לטענת המערער, הוצאה דוכתי רעה. במסגרת הליכי הביניים לבירור התובע, הגישו המתלונן ובאת כוחו עו"ד תזה קליין בקשה לבית המשפט לסילוק על חספי של התובענה בטענה שהמערער (התובע דשם) לא הגיש איזו תגובה במועד שנקבע לו. בית המשפט נעתר לבקשה הזו ומחק את התובענה. למחרת יום, המערער הניש בקשר לביטול החלטת שניתנה נגדו על פי צד אחד. לטענתו החלטת המחיקת תביעתו ניתנה אך ורק כתוצאה מהטעייה מטומת של בית המשפט על ידי המתלונן ובאת כוחו עו"ד קליין. המערער טוען כי אותם עורכי דין הצליחו לקבל נגדו את החלטת הסילוק רק בשל מעשה מרמה שעשו, דהיינו העלאת טענות עובדתיות תוך ידיעה שתו שקר וכזב וכי על כן היה זה אך מוצדק שבבקשתו לביטול החלטת שניתנה להביאו לתוצאה מהתרמית, הוא יכוח את מעשי יריביו כמעשי מרמה ואת טענות יריביו כטענות "שקר מפגעי", בהיותן שמנת התואר המתארים וכונה את התנהגותם.

4. בית הדין קמא קבע, כי לצורך ההכרעה בשאלה אם אמירותיו הנטות והחריפות של המערער בבואו לתאר את התנהגות יריביו, מהוות או לא מהוות עבירה על פי סעיפי האישום האמורים, אין כלל צורך לדון בנסיבות שקדמו לאמירתו בוטות וחריפות, וכי אין כלל צורך לברר אם המערער צדק בטענתו שהסתלונן ובאת כוחו קיבלו נגדו החלטת על יסוד טענות הנוגעות בתרמית. בלשון בית הדין:

"הנסיבות שאותן העלה הנקבל, נכונות ככל שיהיו, אינן רלבנטיות להתקיימות יסודות העבירה בעצם ההתבטאות" (סעיף 24 בהכרעת הדין).

בסעיף 27 להכרעת הדין נאמר כי:

"יש שיטענו כי בתיאור טענה כשקרית יש משום תיאור מצב קיים על טענה שלשיטת הטוען אינה אמת - וזו בעצם טענת חוקבלי".

5. בית הדין קמא לא היה מוכן לקבל טענה כזו בשום נסיבות שהן. לשיטתו, אין שום צורך לברר מרן הנסיבות שבעטין פרקליט מתבטא באימרו שטענת הצד שכנגד נוגעת בשקר. לפי גישת בית הדין קמא, מפי שיתן להבינה, כל אימת שעורך דין מתאר את טענת יריבו בטענה שקרית ולא מסתפק באמירה שטענת היריב איננה אמת, הלא עובר עבירה אחת של פגיעה בכבוד המקצוע, בלי שום לב לנסיבות שבמסגרתן נאמרו הדברים.

6. בכל הכבוד, אני סבור שבית הדין קמא שנה בנישתו, לפני כינוי טענת היריב כטענה שקרית תייבת תמיד ובלבד מצב ונסיבות לחיוב שב מתבטאות שאיננה עולה בקנה אחד עם השמירה על כבוד מקצוע עריכת הדין.

7. בעליה 6/77 העד המזווי בתל אביב יפו כי עו"ד יצחק פיקהולץ, פ"ד ל"ב (2) 220, 222-223 מסק בית המשפט העליון (מפי חניניא שמקל), כי -

ישחובתו של פרקליט לנקוט לשון מנומסת, מאופקת ומרוסנת, הן בפניו תיו אל בית המשפט והן ביחסו אל חבר למקצוע, המייצג את הצד שכנגד. אולם יחד עם זאת גם מוטלת עליו החובה לייצג את עניניו של לקוחו במיטב יכולתו, ואם הוא סבור, בתום-לב, כי הצד שכנגד או הפרקליט המייצג אותו חטא או נטג בצורה פסולה, בלתי חוגגת או בלתי חולמת, עליו להביע זאת, בכתב או בעל פה, אם כי לעולם בצורה מנומסת ומרוסנת. אם לא יעשה כן, לא יוכל להגן על העניין של לקוחו, שהופסק כידיו הנאמנות. אין פירושו של דבר, כי הפרקליט רשאי לנקוט בסגנון מעליב ומשפיל לעניין גוסס הדברים קובעת אמת המידה של פרקליט שהוכשר ושאומן במקצועו, ולא לחט רצונו וחרפויות לשונו של הלקוח, אך אם מתחייבת בנסיבות העניין טענת עובדתית, שיש בה משום הבעת ביקורת, ואף אם קשה היא, על התנהגות של הפרקליט של הצד שכנגד, הרי אין עורך הדין רשאי לחוס על חברו למקצוע, אך ורק בשל הניקה הטקצועית האמורה בין הענינים, אלא עליו להביע דברים כחוגייתם. מדובר על תיאור עובדתי ולא על תארי גאי וכיוצא באלה ביטויים אשר ממילא אינם נחוצים כלל. (ההדגשות לא במקור).

8. הנה כי כן, אנו למדים, כי יש מקרים שבהם פרקליט רשאי ואף חייב להעלות טענת עובדתית קשה וחרפה כלפי הצד שכנגד בתנובה לפעולה, אמירה או התנהגות פסולים וחמורים של האחרון. במקרה כזה, ברור שאין לשפוט את הסענה החרפה של הראשון ולבחון אותה בשלעפמה, אם גשרה זמא, אם לאו, מבחינת הדין המשפטי, כשהיא מנותקת מהקשר הדברים והנך התעלמות מחניסבות שקמו לה.

9. עקרון חשוב אחר שמתגש גם הוא במסק הדין הנ"ל, הינו שפרקליט אינו רשאי בשום אופן ובשום מלוא להתבטא כלפי זולתו, בין אם הלה חבר למקצוע או אדם אחר, בסגנון מעליב או משפיל.

10. תמצית הכלל הינה, אפוא, שפרקליט רשאי לטעון בחרפות נגד טענה או התנהגות פסולים של היריב, אך אל לו להעליב אותו או להשפיל אותו או לפנוע בו אישית בדרך אחרת.

11. נוכח הדברים האמורים צריך לבחון, האם המערער חיח זכאי לטעון, כפי שטען בבקשתו לבית משפט השלום לביטול החלטת שניתנה נגדו, כי המתלונן ופרקליטו העלו כלפי טענות מרטה, או טענות שקר וכזב, כאשר המערער האמין אז בתום לב שיריבו עשו מעשה רמיה במתכוון ובזדון כדי "לחטוף" החלטה המוחקת את תביעתו? בית הדין קמא השיב על כך בשלילה. לשיטתו המילה "ישקרי" על כל ההטיות שלה כשהיא מתארת את טענת היריב איננה תקינה וכי תחתייה יש להסתפק באמירה שטענת היריב איננה אמת.

12. אין ספק שכל טענה שקרית מהווה טענה שאיננה אמת. אך האמירה שטענה עובדתית מסוימת איננה אמת או פרישה בהכרת שאותה טענה הינה שקר. כשפרקליט מסחיש טענה עובדתית בכתב הטענות של הצד שכנגד, הוא למעשה אומר שהטענה איננה נכונה, או איננה אמת, אך אין היא ברברח מתכוון בהכחשתו לימר שאותה טענה הינה שקר טיחלט ושאיך בה שמץ של אמת. על טענה עובדתית שקר

חלק ממנה אינו נכון, כתוצאה מטעות או אי הכנה של הסופר אותה, עדין ניתן לומר שאיננה אמת, אך אין לומר עליה שהינה שקר או תרמית.

13. סאיידך, כאשר מדובר בטענה עובדתית אשר הודעו איתה יודע שאין בה שום אמת והיא מתעלית על דין בחוסר תוב לב ובזיון כדי להטעות את יריבו, או את בית המשפט, לא יחזק זה נכון לדעתו לאלי פרקליט המגיב על טענה שכזאת לכנותה דווקא כ"אמירה שאיננה אמת" ולקבוע שהיא עובר עבירה משמעותית אם הוא יסנה את איתה כטענה עובדתית בשקר או תרמית, שהרי הפנינו הזה הינו בנסיבות העניין דווקא התיאור המדויק יותר

14. המילה תרמית מוכרת בדין, הן בעוללה (זיקית לסעיף 56 לפקודת הנוזיקין) והן כמעשר פלילי. סעיף 414 בחוק השישון מגדיר "מרמה" כ טעות עובדתית... הטענות בכתב, בעל-פה, או בהתנהגות ואשר הסופר אותה יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת...". כטעם שאנו הייחידים לאפשר לפרקליט לטעון בהליך משפטי שפלוגי ביצע מעשה תרמית לפי פקודת הנוזיקין, או ביצע עבירה של מרמה לפי חוק העונשין, כך יש לדעתו לאפשר לפרקליט במקרה המתאים לכנות טענה עובדתית של הצד שכנגד כשקר או כתרמית, אם ורק אם יהיה זה התיאור המדויק יותר של אותה טענה לזכות מכלול נסיבות העניין וכאשר התיאור של הטענה בי"א אמת" לא יבטא דין את החומרה שבה יש להתייחס אליה. המילים שקר ומרמה הן מילים נרדפות בשפה השגורה בצינו. לפי מילון אבן שושן "ישפת שקר (משלי י"ז, ז) – דברי לזב ומרמה". לפיכך, מי שמכיר בזכותו או בצורך של פרקליט, במקרים המתאימים, לכנות או להשמיע בהליך משפטי את המילה מרמה או תרמית כמתארת במדויק את המעשה שאליו הינו מתייחס, אינו צריך להביע מעין סלידה אוטומטית מהמילים שקר או טענה שקרית, כאשר לפרקליט הנוקט בבינוי זה ישנה בנסיבות הספציפיות של העניין הסדון הצדקה להשתמש בו כדי להבליט במדויק את חומרת האמירה או המעשה שעליו היא מניב.

15. ומן הכלל אל הפרט. המערער הורשע ע"י בית הדין קמא בעבירות שיוחסו לו בקובלנה בנין הביטויים והאמירות שבהם השתמש כלפי הצד שכנגד עו"ד טיטונוביץ (הסתלון בהליכי המשמעת בתיק זה) וכנגד באת כוחו עו"ד קליין. המדובר באמירות קשיות וביטויים חריפים שנכללו בבקשת המערער לביטול ההחלטה שניתנה בהעדרו למחיקת תביעת לשון הרע שהוגא הניש נגד עו"ד טיטונוביץ

16. באמירות נשוא ההרשעה המערער ייחס למתלונן ולפרקליטתו, בין השאר, "טענות שונא ומרמה של שמש"; "שקר מפניע וטעות מרמה בניסיון להטעות את בית המשפט הנכבד ולהשיג החלטה מרמה..."; "טענות שונא ומרמה"; "לענות שקריות" וטענות זהות שחזרו ונשנו בבקשתו לביטול ההחלטה למחיקת תביעתו. לכל אלה התווספה אמירה תריפה ביותר שנכללה בבקשת המערער האמורה ושבה טען כלפי המתלונן ובאת כוחו, כי "קאדונקר אפא בבזנות בעשי מרמה באופן שיטתי – מטלים בליטמות עורכי דין" (ר"תבטאות אחרונה זו תכונה להלן: "הביטוי הקיצוני ביותר").

17. לעניות דעתי, מפי שבואר לעיל, טענה בכתב טענת של פרקליט לפיה הצד שכנגד אחראי לדברי מרמה או שקר שהועלו על ידו, איננה חייבת בהכרח להיחשב כשלעצמה ובאופן אוטומטי כטענה פסולה על פי הדין המשמעתי, כאילו שמקומה לא יעירנה בשום כתב טענות וכשום נסיבות שהן. אדרבא, יש לאפשר לנסבל להוכיח לבית הדין שעל רקע הנסיבות הספציפיות שקדמו להתבטאוון חייתה לו הזכות ואולי אף החובה להוכיח שהצד שכנגד ביצע בחוסר תום לב קיצוני ובמתכוון טענה של תרמית כדי לגרום להטיית השפט לאובדו.

18. ואולם, בית הדין קמא קבע כאמור, בהחלטת הביניים שקיבל, כי כלל אין לאפשר למערער להוכיח את הנסיבות שקדמו להתבטאויותיו ולהראות שעסיבות אלה מצדיקות את אותן התבטאויות. אני סבור שבכך שגה בית הדין קמא, בכל הקשור להתבטאויות האמורות, אך זאת לפעט ביחס לביטוי הקיצוני ביותר הנ"ל, שדיוו שופט, כפי שיפרט מיד.

19. בעניין זה ראוי לצטט את פסיקת בית המשפט העליון בפרשת פיקהולץ הנ"ל (עליוע 6/77 פ"ד לייב (2), 220), כדלהלן:

יסיכומן של דבר, אם הנסיבות מצדיקות זאת, רישאי הפרקליט להביע דברי ביקורת על חברו למקצוע... מכאן כי צדק בית-הדין המעמיע הארצי כאשר סבר, שאין לנתק את האמירה אן את הכתובה מן הרשע העובדתי שלה וכו' לא ניתן להגיע לנטקנה כדבר טיב התנהגותו של המשיב כל עוד לא ניתנה לו ההזדמנות לנסות ולתוכיח כי אמת בפיו. רק לאחר בירור כאמור יהיה נקום להסקת מסקנות, לחיוב או לזכות ואין להחליף את סדר הדברים ולהגיד את המאורע במקדם. אם תינקט, סאיך גיסא, הדרך אותה מבקש לברור לעצמו המערער, אכן גייע לכך יעורר דין לא יהיו להבנת מחאתו ונקרת נגד חברו למקצוע, גם אם מתחייב הדבר לאור הנסיבות והאירועים ואין להעלות תוצאת כאמור על הדעת" (שכ, בעמ' 223 ההדגשה לא במקור).

20. לאור האמור, אני סבור כי נחמת החלטת הביניים של בית הדין קמא שבגינה נמנעו מהמערער האפשרות להוכיח את הנסיבות הספציפיות שעמדו ברקע התבטאויותו החריפות, יהיה זה מן הדין לזכותו מכל האישומים ביחס להתבטאויותו השונות שבהן כינה את הטענות ואת ההתנהגות של המתכוון וזאת כוחו כמעשי מרמה, שקור ורעליה של בית המשפט. אולם, זיכוו זה איננו יכול כשום אופן לחול גם על הביטוי הקיצוני ביותר האמור. ביטוי זה, בו המערער כינה את המתלונן ואת באת כ"ח כ"עכלים בגלימות של ערכי דין" לא התייחס למעשה או לטענה מסוימת של היריב, אלא לאישיותו וכל מטרתו הייתה להעליב את הצד שכנגד, להשפילו וכהבאיש את רוחו בעיני בית המשפט.

21. קיים הבדל מחותי בין התבטאות חריפה הסכומת כנגד טעותו או התנהגותו של היריב, לבין התבטאות הפכונית לתקוף את היריב וטו את אופיו באופן אישי. יש להבחין היטב בין ביטוי חרוף כלפי טעות היריב, לבין ביטוי חרוף כלפי גופו ואישיותו של היריב. בעליוע 5/85 ע"ד שמש נ' הועד המחוזי מתל אביב יפו, פ"ד מ" (2) 721, סמע בית המשפט העליון (שכ בעמוד 724):

יש התבטאויות זיש סגנון שהם לעולם פסולים ואינם יכולים להלום התנהגותו של שרך-דין במצב כלשהו. כך אין להעלות על הדעת שהשימוש במילות גידוף ייחשב לאפשרי בנסיבות כלשהן."

22. לפיכך, די בביטוי הקיצוני ביותר, בהגדרתו לעיל, כדי להצדיק את הרשעת המערער על ידי בית הדין קמא בעבירות המשמעת נשוא הפסילה. ביטוי חמור ופוגעי זה, שכונן אישית כנגד אופיים ואישיותם של פרקליוטי מצד שכנגד, חצה את הגבול לאזור האסווי בכל מצב, תהייה רנסיבות שקדמו לאמירתו אשר תהייה, והוא הביטוי שחייב לבדו להכריע את הכף בתיק זה.

23. המערער ניסה לשים את יהבו על פסק הדין שניתן זה לא מכבר על ידי בית דין זה בתיק גז"א 84/18 מנדת האתיקה הארצית נ' ע"ד אהרונסון. באותי עניין פרקליט שייצג את הנקבל תלאר בכתב טעותיו את הצד שכנגד, ע"ד מינסק, ב"דוע אנשי, כאשר הוא תף מכל מסכח". הנקבל זוכה באותו

- עניין פה אתר נפגעי שלא הוא כתב את הביטוי הפוגע אלא פרקליטו. על כן, אין בפקס הדין בפרשת אורונסון כדי לסייע למערער בתיק שבפנינו.
24. לכתוב, עלינו להתייחס לטענות נוספות של המערער. הקובלת האשימה אותו בין השאר בעבירה על כלל 31 לכללי האתיקה, בשל העובדה שהוא לא פנה למתלונן עויד טיטונוביץ בניסיון ליישב את הסכסוך ביניהם בדרכי שלום לפני שהניש גדו את תביעת לשון הרע.
25. המערער טוען שכלל 31 חל רק על פרקליט המניש תביעה "בשם לקוחו", בעלה מלשונו היכשר של הכלל, ולא כשהוא תובע בשם עצמו וכענייני הפרטיים. אכן, לפי לשון הכלל נראה, ככאורה, שיש בסיס לטענת המערער. ואולם הדין שונה בעניין זה.
26. בית המשפט העליון קבע בעל"פ 6/88 קובלר נ' הועד המחוזי תל אביב פ"ד ניייה (4) 329, 335, כי גם עויד שמיצג עצמו בפעולה שבדרך כלל מבוצעת ע"י עויד עבור לקוחו אינו יכול לחזנער מחובת התנהגות חולמת על פי כללי האתיקה המקצועית החלים על עורכי דין. (ראה גם קלינג, אתיקה בעריכת דין, בעמ' 499).
27. סעיף 61 (3) לחוק לשכת עורכי הדין התשכ"א 1961 קובע, כי ייכל מעשה או מחדל אחר שאינו הולם את מקצוע עריכת הדין מהווה עבירת משמעת. לפיכך, יש לצפות גם מעורך דין המייצג את עצמו שיהג באותה דרך ההולמת את המקצוע שבה הינו חייב כשהוא מייצג לקוח, או בסילים אחרות – סעיף 61 (3) לחוק מחיל על פרקליט המייצג את עצמו גם את כלל 31 שמחייב פרקליט כשהוא מייצג לקוח, שכן כלל זה משקף את נורמת ההתנהגות ההולמת את המקצוע.
28. סיקמו של דבר, אני מצטרף להחלטתו של חברי הנכבד עויד גרופמן, כי בית הדין קמא הרשיע בדין את המערער בעבירות נשוא הקובלה וכי יש לדחות את ערעורו.
29. כאשר לגר הדין ולערעור הקובלת על סולת העונש, התלבטתי רבות. מצד אחד, כלל הוא שבית דין זה אינו מתערב בגזירת העונש אלא במקרים חריגים, כאשר בית הדין קמא נוזר עונש החורג באופן בולט ממתחם הסבירות, כיו לקולא ובין לחומרה.
30. מאידך, נראה לי כי לפרות שבית הדין שקל את כל השיקולים הכבדים לענין העונש, הוא חרג בקיצוניות לקולא, בכך שהוא לא נתן משקל מכריע לעובדה שהנוקבל כבר הודשע בעבר פעמיים בעבירות משמעת בגין התבטאויות דומות. אחד מאותם מקרים אף הגיע לדין בבית המשפט העליון בתיק על"פ 8718/06 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' עויד יחושוע רונצווייג. גם באותו ענין התבטא הנוקבל דמא כלפי פרקליט אחר במילים כמעט זהות למקרה שבפנינו באונרו שם כי הוא איבד יבאופן מוחלט את אמרו בתובע, והגיע לכלל הכרה ומסקנה סופית, שנפל ברשתו של נוכל עם יישוף עורך דין.
31. ברנך, אפוא, שהנוקבל הינו ישור מועדי, כפי שהוא כונה בצדק ע"י בית הדין קמא. הביטויים הבוטיב, המעליבים והמשפילים הנוקטים על ידו כלפי תברים למקצוע, אינם תגלדה של סערת רגשות חד פעמית, אלא הינם סגנון עלוב ופוגעני שהוא אימץ לעצמו, תוך התעלמות מדבריו של כבי השופט רובנשטיין בבית המשפט העליון בתיק הנ"ל כי עליו לזוהר בעתיד בלשונו ובעטו. (שם, במשפט האחרון של פסק הדין). כדי לשרש מנהג נפסד זה של הנקבל, יש להרתיעו ולהחמיר בעונשו.
32. לפיכך, אני מצטרף לחוות דעתי ולמסקנתו של חברי, עויד גרופמן, גם לענין העונש.

ע"ד אורי אלמוגי, חביד

ע"ד אורי אשר אביד

1. היה לי הכבוד לעיין במסיקתם של חביד אורי אלמוגי וירון גרופמן ואני חולק עימם את ברבית הנמקותיהם כמי גב את המסקנות שהגיעו אליהן.
2. **ההרשעה בגין החובה לפנות לעורך דין אחר טרם הגשת תביעה.** תמים דעים אני עם המסקנה שאליה הגיע חביד גרופמן שכן מרואייבים את לפרשנות שנתנה עיי בת המשפם העליון לכלל 31 לכללי האתיקה, ואולם מאחר ותהליך המשפטי הוא מעין הליך פלילי מן הראוי היה שניסות כלל 31, כמו גם שאר כללי האתיקה המקצועית, יהיה ברור ותד משמעי באופן שאינו מותיר מקום לספק ולצורך הפרשנות, ככל הקשור לחובות ולהתנהגות המטילים על ע"ד בעת ייצוג עצמי.
3. **ההרשעה הקשורה להתבטאויות המערער.** המערער הודה בעובדות שנמסרו בקובלנה (רי) סעיפים 10-19 להכרעת הדין) ובית הדין קמא דחה את בקשת המערער למתיר לו את הוכחת הנסיבות שקדמו להתבטאויותיו. ונמסר דעים אני עם החלטת זו של בית הדין קמא ועל כך בהמשך.
4. הצדדים, כל אחד לשיטתו, נסמכים על פסקות כאלו האחרות של בתי המשפט באשר לטיב ההתבטאויות הראיית לו לערך הדין.
5. חביד גרופמן הפנה את תשומת ליבג לפסיקת כבי המשנה בדימוס לנשיא אלון בע"א 10/81. פסקתו זו של כבי השופט אלון שמשנה גר לרגלי בבואי להחליט בערעור זה:
דשאלה בנדון אינה מן האור וערך הדין אלא איך אמר את מה שצריך חת לומר ותאך דלא לשון מנומסת ומאופקת... (החדגשות שלי-א.א.).
6. חביד אלמוגי מן העבר השני מסתמך בין היתר על דברי כבי הנשיא שמגר בענין פיתוחיך ואולם עמי נזהר במיוחד על חסימת המודגשת עיי חביד אלמוגי:
"... מנוד על תיאור עובדתי ולא על תארי גבאי וכיוצא באלה ביטויים אשר ממילא אינם נחוצים כלל"
7. תאמנא אין בהתבטאויות המערער משום "תארי גבאי אשר ממילא אינם נחוצים" וצו שמא תאמר שיש בהתבטאויות המערער משום "לשון מנומסת ומאופקת" נראה לי כי התשובה הינה חד משמעית, תתבטאויות המערער היו לדעתי תארי גבאי בלשון חרוזקה מנימוס ואימוק.
8. אשר להקבלה עם סדר הדין האזרחי והכרשת טענות בסתב חנת נראח לי בכל הכבוד שאין הנדון דומח לראית. הכרשת טענה אין בה כשלעצמה כדי לחסיל צל או חשד לאי אמנות אמת. הכרשת מועין זו מעוגנת בעקרון חכיסטי לפי חובת הסענה שהוכתשה מוסלת על חסותך אותה שאם לא כן יראו את חתבע במורה בה. די לענין זה תקנה 83 לתקט"א כפי שהי בתוקף עד 31/12/20
9. נראח לי כי גם ההקבלה או ההתייחסות למעוף 56 לפקדת הנזיקין אין בה כדי לסייע למערער. סעיף 56 הנייל ועדיר את שולת ההרמית כהצב כווב של עובדת מדיעה שהיא כוובת בכיונה להסעות. שקר

וכמו כן כידוע מלימים נרדפות בעלות משמעות אהה, אולם האם אמנם המשמעות אההו פעמים רבות
התכדל הוא בהנש שזה סעוררות, היעלה על הדעת כי ליילקוט הכובלים" נערך עיי דן בן אמוץ וחיים
המ"ל ניתן היה לקרוא "ילקוט השקרים" למרות היות המלים נרדפות:

10 העולה לרשמי מן האמור הוא כי צדק בית הדין קמא שלא חוצר הוכחת הנסיבות שקדמו
לחבטאותיות, שכן למעמי אין הן רלבנטיות אם האמירה של ש ק ר על חסינותה היא אינה לשון
שדאוי כי נעלה על שפתי או כתבי עורך דין.

11 המעורר מנסה להתלות במסייד אהרונסון (בדיא 84/18) ולטעון כי כספן זיק זה שינה את ההלכות
הקיימות. אין בכוחנו להתבלט עם התנסקות המובאות במסייד אהרונסון נאציין אן ואת כי עורך
הדין, בשונה מכל אדם אחר במדינה, נשוא על גבו במוסף לתרמיל של חרונים החלים על הכל תרמיל
נוסף והוא של חוק לשבת ערכי הדין והלכות האתיקה. משמע אין לדון את עורך הדין מבת עקרון
תופש הביטוי נשגם הוא אמור שייחבס במכשור כל חבטאות שהיא אלא לו לואט עקרון מקודש
נת לטובלות היחודיות המוטלות על עורך הדין סבת התרמיל חנוסף.

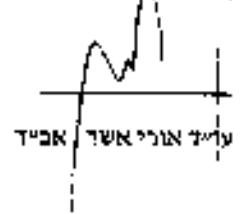
12 בתוך עמנו קהיל עורכי הדין) אנו ישיבים ומתוכב נבחינו למסקינתו ואין אנו מנותקים מהמצאות
אשר לדאמונו מתגלה לא אחת בהתנהגות ולשון אשר למען כבוד המקצוע מן תראוי היה כי נזיה
סרוסת לתך.

13 לאשר האמור אני סבור כי יש לרתת את הערער בכל הנוגע לחבטאותיותו של הסערי. גם אם קיים
מדרג בהחבטאותיות או כפי שהגדיר זאת חביד אלמאגי "היבטוי הקיצוני ביותר" מכל שאר הביטויים,
שומה עלינו לענוד את החבטאותיות עוד קודם שהן הופס "לביטוי קיצוני ביותר" שאם לא כן נמצא
חלילה במצב "היבטוי הקיצוני ביותר" של היום יפופך לצרמה של סערי וילמד חלילה ביטוי קיצוני
ביותר ביותר.

14 לעניין ההמצאות שהיוסלי, חצודים לא חפס אותמו לחודאת דין חוס יוכה את בית הדין קמא להסיל
המצאות בהליך בעייה, נראה כי בית הדין קמא נזר בעניין זה מידה שומה מן הקבוע והמקובל
בהליכים אזרחיים לכן שומה עלינו לקבוע כי החלטה זו שנויה ודיתה להתבטל.

15 לעניין העונש, אני סבור כי יש לגזור על הסערי עונש השעיה במחל של 90 יום (נביכו התקופה בת
14 ימים בת כבר היה מנשעה) שתחילתו בינם המצאת בסל דין זה למערי. כמו כן יש לגזור על
המעורר עונש השעיה על תנאי לתקופה של תשעה חודשים למען שלוש שנים לכל יורשע באילו מן
העבירות משוג הקובלה.

16 אשר להוצאות מעסרף אני לדעת חביד גו חבוך.

תחל:

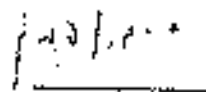
העורר על חרעת הדין נחה.

המגזר על גור הדין המקובל. כרום נקודת משיטל על המגזר שיש האמירה במסגרת בין הדישאים (מכיוון התקופה
מל ארבעה עשר ימים בה כבר תקי ממשלה, שתחילתו ביום 1.2.2021.

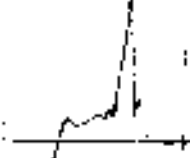
קמו כי משיטל על המגזר עד עכש השעיה על תבני לזקופה של תשעה חודשים למשך שלוש שנים למען ירשע
באיה מן העבירות מוגן יורשע בתוק זה.

קמו כי ישלב המגזר ללשבת ישכיל הדין תוצאות על סך 7,500 ש"ח, בזקנו סכים תהוצאות שכנגד שולם על
ידו במסגרת העליון בתוק תהוצאות לפעל.

מקב על החתום: 7.1.21

_____
עויד ירון גיוון, חביד

_____
עויד אורי אלמני, חביד

_____
עויד אורי אלמני, חביד